

Domovina je jedna, u srcu se nosi

Kome u srcu ne živi domovina, taj se svugdje može smatrati prognanikom, u duši mu je praznina koju ne ispunjava nikakva stvar, nikakvo osjećanje. Moja duša nije prazna jer se u njoj, kao i u srcu, nalazi moja domovina Bosna i Hercegovina.

Šta je to Bosna? O tome nam najbolje govori čuveni Mak Dizdar:

“Pitao jednom tako jednoga vrli pitac neki:

A kto je ta sta je ta da prostiš

Gdje li je ta

Odakle je

Kuda je ta

Bosna

Rekti

A zapitani odgovor njemu hitan tad dade:

Bosna da prostiš jedna zemlja imade

I posna i bosa da prostiš

I hladna i gladna

I k tomu jos

Da prostiš

Prkosna

Od

Sna.”

Moja Bosna spoj je kulture istoka i zapada. Moja Bosna ima tešku i raznoliku historiju. Koliko su je samo puta pokušali poraziti i uništiti dušmani? Nikada se nije predala. Šehidskom krvlju natopljena, ostala nam je emanet. Hiljade bosanskih sinova položili su svoje živote na prag domovine, i kao da nam mrtvi govore: “Stidite se ako je ostavite, ne dajte je ni pod koju cijenu! Mi to ne halalimo!” Bosnom će uvijek odjekivati pucanj, krik majke kojoj se duša raspala na komade, čemer i jad ljudske gluposti u obliku rata, i rat će mnogim ljudima zauvijek ostati jedina asocijacija na svoju domovinu. Nas su ovdje svi izdali, ali mi smo ostali čistog obraza. Nikoga nije bilo kad se krik čuo, kada nam je pomoć najviše trebala.

Međutim, šta je zapravo moja domovina?

Bosna je sudar kultura, ona koja spaja nespojivo, obgrljena Drinom, Savom, Neretvom, Unom, sa gordim, neosvojivim planinama i nepreglednim poljima, zelena i kršovita, sušna i poplavljena, topla i hladna, sunčana i okovana ledom.

Moja Bosna je i austrougarska Vijećnica i osmanlijska Begova džamija, ona je i džamija, i crkva, i sinagoga, i porušeni Stari most, i stećak, i Jadransko more, i Krajina, i vodopad Kravice, i Boračko jezero, i jedina prašuma Europe, i sevdalinka, i šarena šamija, i ljiljan, i behar. Ona je mnogostoljetna misterija koja se mora doživjeti, ne može se opisati. Najljepša prirodna bogatstva ne može predstaviti niti jedan slikar, tu burnu, dugovječnu i bogatu historiju ne može ispričati ni najbolji historičar, snagu i spremnost ne može pretpostaviti nijedan general, niti se može sa nečim uporediti.

Bosna je ljubav sa velikodušnim, srdačnim ljudima u kojoj za svakoga ima bujruma.

Mi smo bili, a i ostali smo, spremni na jecaj, a kamoli suzu naše domovine odazvati joj se. Svaki čovjek domovini duguje više nego ona njemu. I zato:

“Ostajte ovdje!... Sunce tuđeg neba
Neće vas grijati, kô što ovo grije;
Grki su tamo zalogaji hljeba
Gdje svoga nema i gdje brata nije.”

Jer šta je čovjek bez domovine osim izgubljenog stranca u nepoznatom svijetu koji je ostao bez važnog i velikog dijela svoje domovine.

Zenica, novembar, 2021. godine

Jurić Sara IV-5